

Analýza – Veřejná sbírka a charitativní e-shop

Obsahem analýzy je:

- rekapitulace Vašeho dotazu,
- právní otázky, které budeme řešit,
- stručná odpověď,
- doporučené další kroky,
- podrobný právní rozbor,
- podklady,
- užitečné odkazy.

Rekapitulace Vašeho dotazu

Uvádíte, že Vaše sdružení přátel pořádá finanční sbírku na podporu veřejně prospěšných účelů. Sběrka je veřejně prezentovaná na Vašich webových stránkách a není nikde ohlášená. Na Vašich webových stránkách je také e-shop. Veškerý výtěžek z prodeje předmětů v tomto e-shopu rovněž posíláte na veřejně prospěšné účely.

Ptáte se, zda je pro pořádání sbírky a provoz e-shopu potřeba založit spolek. Odkazujete nás také přímo na své webové stránky a ptáte se, zda máte v současné době v souvislosti se sbírkou a e-shopem všechno v pořádku a zda máte povinnost elektronické evidence tržeb. V obchodních podmínkách Vašeho e-shopu je jako prodávající uvedeno "sdružení osob", které není zapsaným spolkem. Nejsou zde uvedeny konkrétní osoby, které toto sdružení osob tvoří. Je zde také uvedeno, že je prodávající držitelem živnostenského oprávnění.

Na základě Vašeho dotazu se zaměříme na tyto právní otázky:

- 1) Je pro pořádání finanční sbírky pro veřejně prospěšné účely a provoz charitativního e-shopu vhodné založit spolek?
- 2) Jak správně uspořádat veřejnou sbírku?
- 3) Je pro provoz charitativního e-shopu potřeba živnostenské oprávnění?
- 4) Může spolek provozovat charitativní e-shop jako hlavní či vedlejší činnost?
- 5) Vzniká při provozu charitativního e-shopu spolkem povinnost elektronické evidence tržeb?
- 6) Jak uspořádat finanční sbírku pro veřejně prospěšné účely a provozovat charitativní e-shop, pokud se spolek rozhodnete nezaložit?

Stručná odpověď

- 1) Založení spolku je vhodnou formou, pod jejíž záštitou uspořádat veřejnou sbírku. Založení spolku je řešení, které může přispět k vyšší transparentnosti Vašich aktivit a pomoci Vám v praktických aspektech provozu charitativního e-shopu.
- 2) Veřejnou sbírku může kromě obce či kraje pořádat pouze právnická osoba, kterou je také spolek. Veřejnou sbírku je potřeba oznámit a lze ji konat za podmínek, které najdete v našem manuálu [Konání veřejné sbírky](#).
- 3) Pokud prodejem předmětů v charitativním e-shopu dosahujete zisku (třeba jen proto, abyste vydělali více peněz na veřejně prospěšné účely), jedná se o podnikání, pro které je potřeba živnostenské oprávnění. Pokud předměty prodáváte za jejich reálnou hodnotu bez dosažení zisku, nemusí se jednat o podnikání. V takovém případě živnostenské oprávnění nepotřebujete.
- 4) Pokud předměty prodáváte za jejich reálnou hodnotu bez dosažení zisku, může být provoz e-shopu hlavní činností spolku. Pokud je prodáváte se ziskem, může být provoz e-shopu pouze vedlejší činností spolku.
- 5) Povinnost elektronické evidence tržeb se vztahuje pouze na příjmy z podnikání. Pokud Vaše činnost není podnikáním (viz b. č. 3), tuto povinnost nemáte. Povinnost elektronické evidence

tržeb se také nevztahuje na příjmy z drobné vedlejší podnikatelské činnosti veřejně prospěšných subjektů, jejichž výnos nepřekročí 300 000 Kč ročně. Pokud tedy těchto příjmů nedosahujete, své tržby elektronicky evidovat nemusíte, i kdyby Vaše činnost byla podnikáním.

- 6) Pokud nezaložíte spolek či jinou právnickou osobu, nemůžete uspořádat veřejnou sbírku. Můžete však propagovat zasílání financí přímo na účty podporovaných organizací. E-shop můžete provozovat jako jedinec se živnostenským oprávněním nebo ho pojmout jako prostor, kde předměty k prodeji nabízí jejich jednotliví vlastníci.

Doporučené další kroky

- 1) Doporučujeme pro Vaši činnost založit spolek, k čemuž můžete využít náš [interaktivní nástroj k založení spolku](#).
- 2) Pokud spolek založíte, můžeme Vás v souvislosti s pořádáním veřejné sbírky odkázat na náš manuál [Konání veřejné sbírky](#). Tento manuál doporučujeme k podrobnému prostudování. Případné konání veřejné sbírky musíte oznámit na krajském úřadě.
- 3) Doporučujeme na základě informací uvedených v podrobném právním rozboru zvážit, zda je Vaše činnost podnikáním. Pokud ano, doporučujeme si zařídit živnostenské oprávnění.

Podrobný právní rozbor

Založení spolku

Pro Vaši činnost Vám v každém případě doporučujeme založit spolek. Jedná se o řešení, které může přispět k vyšší transparentnosti Vašich aktivit a pomoci Vám také v praktických aspektech provozu charitativního e-shopu. Spolek je také vhodnou formou, pod jejíž záštitou uspořádat veřejnou sbírku.

Spolek můžete založit pomocí našeho [interaktivního nástroje k založení spolku](#). Použití našeho nástroje i samotné založení spolku je zcela zdarma. Dovolujeme si Vás odkázat také na náš manuál [Základní spolkový checklist](#), kde naleznete přehled povinností, které spolky při své činnosti musí splnit.

Veřejná sbírka

Pořádání veřejných sbírek je upraveno v [zákoně č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách](#). Podle § 1 odst. 1 tohoto zákona je veřejnou sbírkou získávání a shromažďování finančních příspěvků od předem neurčeného okruhu osob pro předem stanovený veřejně prospěšný účel.

Vámi pořádaná sbírka je určena pro předem stanovený veřejně prospěšný účel a vzhledem k tomu, že ji propagujete i na svých webových stránkách, je určena pro široký, předem neurčený okruh osob. V současné době tedy pořádate sbírku, která naplňuje znaky veřejné sbírky. Měla by tedy splňovat nároky, které na ni klade zákon.

Veřejnou sbírku může kromě obce či kraje pořádat pouze právnická osoba. Právnickou osobou je také spolek. Pokud chcete i nadále pořádat veřejnou sbírku, založení spolku vám rozhodně doporučujeme.

K veřejným sbírkám Vás můžeme odkázat na náš manuál [Konání veřejné sbírky](#). Naleznete zde podmínky pro konání veřejné sbírky, možné způsoby jejího konání i povinnosti týkající se její evidence. Zjistíte zde také, jak veřejnou sbírku oznámit. Oznámení je totiž zákonnou podmínkou konání veřejné sbírky. Pokud se pro pokračování veřejné sbírky rozhodnete, doporučujeme manuál k podrobnému prostudování.

Provoz e-shopu

V obchodních podmínkách Vašeho e-shopu je uvedeno, že prodávajícím je "sdružení osob". Jelikož toto sdružení není zapsaným spolkem podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, není z pohledu práva subjektem. Z pohledu práva tedy jako by vůbec neexistovalo. V obchodních podmínkách nejsou uvedeny ani konkrétní osoby, které toto sdružení osob tvoří. Je tedy otázkou, kdo se v případě nákupu v e-shopu jakožto prodávající zavazuje. Pokud by byl jako prodávající uveden řádně zapsaný spolek, tento problém by byl vyřešen.

Ve Vašich obchodních podmínkách je také uvedeno, že máte jakožto sdružení osob živnostenské oprávnění. Vzhledem k tomu, že sdružení osob není podle práva subjektem, není možné, aby mělo

živnostenské oprávnění. Doporučujeme tuto informaci z obchodních podmínek v tuto chvíli vymazat, aby případné návštěvníky stránky neuváděla v omyl.

Důležitou otázkou je, zda je provoz Vašeho e-shopu podnikáním, pro které by bylo vyžadováno živnostenské oprávnění. Definice podnikání se nachází v [§ 420 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku](#). Podle této definice je jedním ze znaků podnikání to, že je vykonáváno za účelem dosažení zisku.

Pokud předměty v e-shopu prodáváte pouze za jejich reálnou hodnotu, za kterou jste je vyrobili/pořídili/kteou v době prodeje reálně mají, nemusí se jednat o jejich prodej za účelem zisku a tedy ani o podnikání. Pokud je cena vyšší než reálná hodnota věcí (např. i proto, abyste vydělali více peněz na veřejně prospěšné účely), dosahujete svou činností zisku. V takovém případě se může jednat o podnikání, pro jehož výkon je potřeba živnostenské oprávnění.

Pokud na základě výše uvedených informací dojdete k závěru, že je provoz Vašeho e-shopu podnikáním, považujeme za vhodné odkázat na ustanovení [§ 61 odst. 3 písm. a\) zákona č. 455/1991 Sb., živnostenského zákona](#). Podle tohoto ustanovení se dopouští přestupku ten, kdo bez živnostenského oprávnění vykonává volnou živnost (tou je i prodej zboží), pro kterou je živnostenské oprávnění potřeba. Za tento přestupek může živnostenský úřad udělit pokutu až 500 000 Kč.

V případě, že při své činnosti dosahujete zisku, tedy doporučujeme zvážit, zda provoz e-shopu prozatím až do založení spolku dočasně nezastavíte. Pokud se spolek z nějakého důvodu rozhodnete nezaložit, může e-shop např. vést jedna konkrétní osoba z Vašich řad, která by si živnostenské oprávnění pro sebe obstarala.

Provoz e-shopu prostřednictvím spolku

Hlavní činností spolku nesmí být podnikání. Ve Vašem případě by hlavní činností spolku byla zřejmě podpora veřejně prospěšných účelů, případně např. rozvíjení místní komunity. Pokud byste v e-shopu prodávali předměty bez dosažení zisku (jak blíže popisujeme v předchozím textu) a veřejně jste deklarovali, že výnosy z prodeje poputují na konkrétní veřejně prospěšné účely, mohlo by jít o činnost spadající do hlavní činnosti spolku. Pro tuto činnost byste jako spolek zřejmě nepotřebovali živnostenské oprávnění.

Podnikání může spolek provozovat jako vedlejší činnost, pokud výtěžky z podnikání putují na podporu hlavní činnosti spolku nebo na hospodárné využití majetku spolku. Touto vedlejší činností může být prodej předmětů v e-shopu se ziskem. Pro tuto činnost potřebujete živnostenské oprávnění.

Pro podrobné posouzení, zda pro provoz e-shopu potřebujete živnostenské oprávnění, se doporučujeme obrátit na jinou poradnu, která se na tuto oblast specializuje, nebo na advokáta. Možným řešením je také si živnostenské oprávnění pro jistotu vyřídit. Vyřízení živnostenského oprávnění na volnou živnost v současné době stojí 1000 Kč. Živnostenské oprávnění si můžete vyřídit na živnostenském úřadě.

Elektronická evidence tržeb

Co se týče EET, jakožto spolek byste povinnost elektronické evidence tržeb neměli.

Pokud byste došli k závěru, že zboží v e-shopu neprodáváte se ziskem a Vaše činnost tedy není podnikáním, uplatnilo by se pravidlo, že povinnost EET se vztahuje pouze na příjmy z podnikání.

Pokud by se Vaše činnost dala považovat za podnikání, uplatnil by se [§ 12 odst. 3 písm. h\) zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb](#). Podle tohoto ustanovení nejsou evidovanou tržbou tržby z drobné vedlejší podnikatelské činnosti veřejně prospěšných subjektů. Podle [metodiky Generálního finančního ředitelství](#) se jedná o činnost, jejíž výnos nepřekročí 300 000 Kč ročně. Pokud tedy tuto částku výnosy ze své činnosti nepřekročíte, EET vést nemusíte.

Pokud spolek nezaložíte

Závěrem uvádíme, že pokud se rozhodnete, že spolek z jakéhokoliv důvodu založit nechcete, nemusíte se proto své veřejně prospěšné činnosti vzdát.

Alternativním řešením veřejné sbírky může být zasílání financí přímo na účty podporovaných organizací. Pokud se rozhodnete vydat touto cestou, můžete vyzvat své známé, kteří do Vaší sbírky přispívají, případně široký okruh návštěvníků Vašich stránek, aby peníze darovali zasláním přímo na účty organizací, které podporujete.

E-shop pak může někdo z Vás provozovat jakožto jedinec s živnostenským oprávněním. Případně můžete e-shop pojmout jako prostor, kde budou věci k prodeji nabízet jejich majitelé s příslibem, že výtěžek z prodeje zašlou na veřejně prospěšný účel. Příležitostný prodej přebytných předmětů jejich vlastníky (i se ziskem) by v takovém případě zřejmě nebyl soustavnou činností a tedy ani podnikáním. V takovém případě byste tedy žádná další oprávnění nepotřebovali. Důležité by bylo pouze to, aby jako prodávající byli uvedeni konkrétní vlastníci daných předmětů, nikoliv sdružení osob. To samo o sobě v očích práva není subjektem a nemůže tedy vystupovat jako prodávající.

Podklady

Při analýze Vaší situace jsme vycházeli z následujících veřejně dostupných podkladů:

Metodický pokyn k aplikaci zákona o evidenci tržeb

Dostupný z: https://www.etrzby.cz/assets/cs/prilohy/Methodika_k_evidenci_trzeb_v2-0.pdf

Užitečné odkazy

Poradna Frank Bold průběžně zpracovává shrnující právní manuály, vzory a interaktivní nástroje.

Pro lepší pochopení problému a řešení Vašeho případu Vám doporučujeme k bližšímu pročtení následující manuály:

[Základní spolkový checklist](#)

Dostupný z: <https://frankbold.org/infografika/zakladni-spolkovy-checklist>

[Konání veřejné sbírky](#)

Dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/spolky-a-zapojeni-verejnosti/spolky/fungovani-spolku/rada/konani-verejne-sbirky>

[Jak správně založit spolek](#)

Dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/spolky-a-zapojeni-verejnosti/spolky/zakladani-spolku/rada/jak-spravne-zalozit-spolek>

[Jak vyplnit inteligentní formulář při zakládání spolku](#)

Dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/spolky-a-zapojeni-verejnosti/spolky/zakladani-spolku/rada/jak-vyplnit-inteligentni-formular-pri-zakladani-spolku>

[Jak jedná spolek navenek](#)

Dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/spolky-a-zapojeni-verejnosti/spolky/fungovani-spolku/rada/jak-jedna-spolek-navenek>

V řešení Vaší situace se Vám mohou hodit následující vzory či interaktivní nástroje:

[Interaktivní nástroj k založení spolku](#)

Dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/zalozeni-spolku>

Zpracováno ke dni 26. 2. 2021.

Právní poradna Frank Bold radí v případech, kdy je dotčen veřejný zájem, a to zejména v otázkách ochrany životního prostředí, boje proti korupci a nezákonného postupu úředníků.

Podrobnější informace o tom, jak poradna funguje, si můžete přečíst [ZDE](#).

Podpořte nás svým darem

Práce našich právních poradců je možná i díky Vaší podpoře. Pomozte svým finančním darem zachovat kvalitní bezplatné právní poradenství ve veřejném zájmu. Pro zaslání daru můžete využít [dárcovský formulář](#).

Děkujeme.